

Vitar AS v/ Anne-Marit Olsen

Trondheim, 12.02.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/444

Saksbehandler:
Marit Doseth

Klage på søknad om motorferdsel i Láhko nasjonalpark - frakt av varer og utstyr til fjellrestauranten Nedre Naver

Det vises til udatert søknad fra Anne-Marit Olsen og Line Peggy Pedersen, vedtak av Midtre Nordland nasjonalparkstyre datert 10. juni 2014, udatert klage fra Anne Marit Olsen og Line Peggy Pedersen og nasjonalparkstyrets behandling av klagen datert 23. september 2014.

Saken gjelder søknad barmarkskjøring for frakt av varer og utstyr i forbindelse med start/drift av fjellrestauranten Nedre Naver. Miljødirektoratet mener omfattende barmarkskjøring er i strid med verneformålet, jf. naturmangfoldloven § 48. Klagen tas ikke til følge.

Sakens bakgrunn

Anne-Marit Olsen og Line Peggy Pedersen søkte i udatert søknad om bruk av ATV og snøscooter på traktorvei/trase fra Navnløs parkeringsplass til Smelteverksbrakka ved Nedre Naver for frakt av mat, drikke og inventar i forbindelse med etablering av fjellrestaurant på hytte tilhørende Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps. Søker har på telefon opplyst at det er behov for ca. 10 turer første år, færre turer kommende år. Det nevnes også behovet for beredskap dersom det skulle tilfalle gjestene noe.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden den 10. juni 2014 og ga en ettårig tillatelse til seks turer med snøscooter og en tur med ATV med belter medhold av verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav j).

Begrunnelsen var at motorferdsel medfører forstyrrelser og skader. Videre ble det vist til verneplanprosessen hvor det fremgår at verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav j) ble gitt med tanke på med Røde Kors kursaktivitet på stedet og at motorferdselen i tilknytning til denne aktiviteten fortrinnsvis skal skje ved hjelp av snøscooter. Nærmere avklaringer og retningslinjer til denne bestemmelsen vil bli foretatt i forvaltningsplanen som er under utarbeidelse, opplyses det.

Ved bruk av helikopter vil nasjonalparken ikke berøres, og styret mente dette vil være den beste løsningen, jf. naturmangfoldloven § 12. Bruk av snøscooter vil være bedre enn barmarkskjøring og styret mente at en ved bedre planlegging ville minimalisert behovet for barmarkskjøring. Ti turer barmarkskjøring vil kunne medføre fare for skader på vegetasjon og terreng og styret ga derfor bare tillatelse til en tur, jf. naturmangfoldloven § 9.

Klagen

Vedtaket ble påklaget i udatert brev fra Vitar AS v/ Anne-Marit Olsen. Manglende tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy/snøscooter vil kunne medføre at det blir vanskelig å få åpnet fjellrestauranten, det vises til Arbeidstilsynets krav til frakt av varer. Bruk av helikopter vil bli for dyrt, hevdes det. Klager mener at hensikten med vernet å tilrettelegge for gode naturopplevelser, ikke begrense dem. Det ble vist til Miljødirektoratet sitt arbeid med merkevarebygging og besøksstrategier og signalene fra myndighetene om at nasjonalparkene skal tas mer i bruk.

Klagebehandlingen

Nasjonalparkstyret behandlet klagen den 23. september 2014. Styrets viste til at deres oppgave er å forvalte nasjonalparken slik at verneformålet og verneverdiene ivaretas. Eventuell næringsvirksomhet skal gjennomføres på en slik måte at verneformål/verneverdier ikke skades. Barmarkskjøring har potensiale til å skade sårbar natur og skal av den grunn vurderes strengt.

Kjøretraseen i foreliggende sak ligger innenfor hensynssonene i sårbarhetsanalysen for nasjonalparken og riktig benevnelse på traseen er «kjørespor», ikke «anleggsvei» slik styret tidligere har benevnt traseen. Det vises til vedlagte bilder. Styret ønsker at kjøresporet skal tilbakeføres til naturtilstanden.

Styret fant ikke at det var fremkom nye opplysninger i klagen og tidligere vedtak ble opprettholdt.

Miljødirektoratet sin vurdering

Klima- og Miljødepartementet innlemmet den 27. juli 2013 Láhko nasjonalpark i porteføljen til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, jf. nml. § 62. Det eksisterende nasjonalparkstyret ble den 23. september 2013 supplert med et medlem fra Gildeskål kommune. Klageinstans for vedtak fattet av nasjonalpark-/verneområdestyrene har tidligere vært Klima- og miljødepartementet, men denne myndigheten ble den 23. januar 2015 delegert til Miljødirektoratet. jf. Klima- og Miljødepartementet delegeringsbrev av samme dato.

Det er i foreliggende sak klaget over manglende tillatelse til barmarkskjøring på kjørespor fra Navnløs parkeringsplass til Smelteverksbrakka ved Nedre Naver. Den gitte tillatelsen på en tur dekker ikke søkers behov for transport.

Klagen behandles etter forskrift fastsatt ved kgl.res 14. desember 2012 nr. 1314 om vern av Láhko nasjonalpark.

Formålet med vernet av Láhko nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre inngrep, jf. verneforskriften § 1.

I Láhko nasjonalpark er all motorferdsel i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.1. Enkelte typer motorferdsel er unntatt fra forbudet, andre typer motorferdsel kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til. Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget langs gammel anleggsvei fra Namnlaus

til Nedre Navarvatnet for transport av nødvendige varer og materiell til Røde Kors Hjelpekorps sitt kurssted i samsvar med forvaltningsplan, jf. verneforskriften § 6 nr. 3 bokstav j). Det foreligger ikke noen godkjent forvaltningsplan for området pr i dag og direktoratet behandler derfor saken etter verneforskriften § 4 jf. naturmangfoldloven § 48.

Etter verneforskriften § 4 jf. naturmangfoldloven § 48, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom «det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dette er en kan-bestemmelse som innebærer at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så har ingen krav på å få dispensasjon. Om dispensasjon skal gis beror på forvaltningens skjønn.

Formålet med Láhko nasjonalpark er som overfor nevnt å blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold, jf. verneforskriften § 1. Formålet omfatter også ivaretagelse av variasjonsbredden av naturtyper, inkludert et svært rikt planteliv med en rekke truende og nær truende arter. Videre skal allmennheten gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Det er en generell målsetting å begrense motorferdselen i nasjonalparken til et minimum, både av hensyn til naturmangfoldet og for utøvelsen av friluftsliv. Særlig vil barmarkskjøring kunne medføre skade og slitasje på terrenget. Det skal derfor føres en restriktiv dispensasjonspraksis for denne typen kjøring.

I foreliggende tilfelle er det søkt om barmarkskjøring på allerede eksisterende trase, slik at kjøringen ikke vil medføre skade og slitasje på nytt terreng. Samtidig vil fortsatt kjøring på traseen hindre gjengroing og revegetering. Strekningen ligger innenfor hensynssonene i sårbarhetsanalysen for nasjonalparken og barmarkskjøring bør unngås. Omfattende barmarkskjøring vil helt klart kunne skade vegetasjon og planteliv og også være forstyrrende for utøvelsen av friluftsliv, slik at dette vil være i strid med verneformålet.

Direktoratet tar ikke stilling til om det burde vært gitt dispensasjon etter verneforskriften § 6 nr. 3 bokstav j) da forvaltningsplan ikke foreligger.

Direktoratet har på denne bakgrunn kommet til at omfattende barmarkskjøring som omsøkt vil være i strid med verneformålet. Når vilkårene etter naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ ikke er oppfylt foretar direktoratet ikke noen skjønsmessig vurdering av om dispensasjon bør gis.

Siden direktoratet avslår søknaden på grunn at vilkårene for å benytte naturmangfoldloven § 48 ikke foreligger, vurderes ikke prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Miljødirektoratet har på bakgrunn av ovennevnte fattet følgende

vedtak:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 20.juni 2014 stadfestes. Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Kopi til:
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Fylkesmannen i Nordland
Meløy kommune
Naturvernforbundet i Nordland
Saltfjellet reinbeitedistrikt
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske